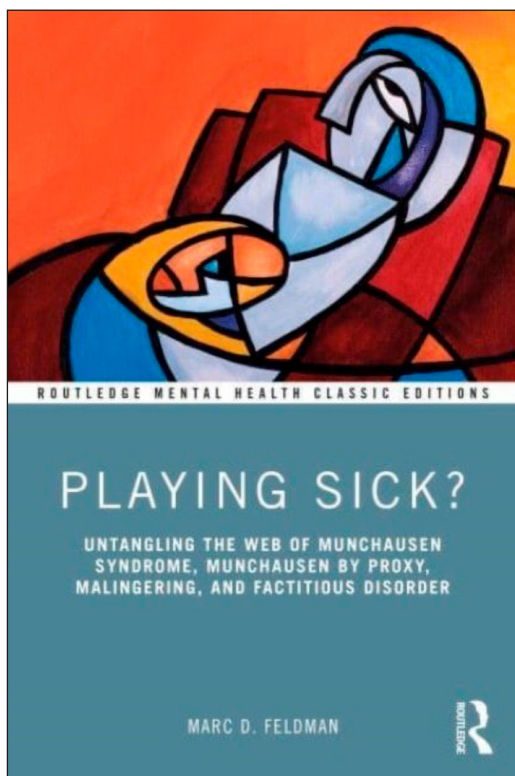

Playing Sick? Untangling the web of Munchausen syndrome, Munchausen by proxy, malingering, and factitious disorder

Marc D. Feldman

Dit klassieke boek over de nagebootste stoornis werd na twintig jaar herzien. De schrijver, psychiater en hoogleraar Feldman, is een van de weinige experts op het gebied van nagebootste stoornissen. Hij (her)publiceerde dit boek met 16 hoofdstukken vol casuïstiek over pseudologia phantastica, münchhausen(-by proxy-)syndroom, simulatie (*malingering*), somatisatie en de nagebootste stoornis. De hoofdstukken beginnen veelal met een ooggetuigenverslag van een patiënt, naaste of professional en beschrijven nabootsing in historische, fameuze en alledaagse verschijningsvormen. Het boek schetst daarmee een kleurrijk palet van verhalen, motieven, ontknoping, diagnostiek en behandeling. Er wordt recht gedaan aan de ingewikkelde positie van naasten en professionals in een mijnenveld van morele en juridische appels.

De auteur heeft een psychodynamische grondtoon en bespreekt systematisch verschillende patiëntengroepen. Patiënten die verhalend ziekte verzinnen, binnen hun eigen off- of onlinenetwerk, maar ook patiënten die specifieke symptomen nabootsten, zoals waanzin of koorts. Wat betreft diagnostiek voldoen patiënten zelden exclusief aan de diagnose nagebootste stoornis, veelal spelen onderliggende stoornissen in de persoonlijkheid, stemming of stressgevoeligheid een rol. Nabootsing kent diverse motieven, zoals de zucht naar aandacht, steun, support en sensatie. Sommige patiënten spelen een competitie à la Cluedo (mis-

daadspel) met medisch specialisten door misleiding met symptoomcreatie en brengen zichzelf in een noodlottige positie. Anderen willen ontslagen worden van verantwoordelijkheid, of willen waardering verwerven voor prestaties ondanks ziekte. Soms spelen ook zelfhaat en bestraffing via de verlengde arm van de arts door het verdragen van pijn bij onnodige medische ingrepen.

Het boek is toegankelijk genoeg voor publiekseducatie gericht op herkennen en omgaan met mensen met nagebootste stoornissen en rijk aan informatie over diagnostiek, casemanagement en behandeling, waardoor het waardevol kan zijn voor zorgprofessionals. Feldman blinkt uit in aantrekkelijk taalgebruik met intrigerende illustratieve voorbeelden, die hij met mildheid en meervoudig perspectief beschrijft. Het boek lijkt op zijn eer-

dere boeken zoals *Patient or pretender: inside the strange world of factitious disorders* (1994) en *Dying to be ill: true stories of medical deception* (2018) – twee jaar later vertaald als *Opzettelijk ziek. De nagebootste stoornis herkennen en begrijpen*. Casussen en hoofdstukken zijn gearrangeerd en hergebruikt. Het resultaat is een compleet boek met oog voor historisch besef van een onderbelichte aandoening binnen de psychiatrie.

Wetenschappelijk valt er wel wat af te dingen. De literatuurverwijzingen in de hoofdstukken zijn niet specifiek genoeg om de referentie te traceren. Ook is het jammer dat de uitgebreide referentielijst geen update kreeg ten opzichte van 2004: zelfs de juridische sectie verwijst naar sterk verouderde literatuur. Waarom dit boek dan toch aanschaffen? Het is het enige van de vijf boeken van Feldman dat verkrijgbaar is als luisterboek.

Judith Godschalx-Dekker,
ziekenhuispsychiater, Gouda

New York, Routledge, 2024
ISBN 978-10-325-3364-3
304 pagina's
€ 37,99